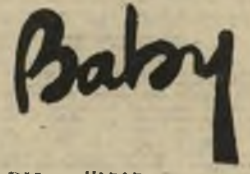

שמלות מפוארות ואלגנטיות השכרה * אצל שליקה כל בליה בת יחידה דיונוגף 300 תל 249020

ליולדת לא לקנות

אנחנו אומרים גם מה אצלנו: זול יותר שרות טוב יותר יעוץ טוב יותר מבחר ענק של כל הנחוך לתינוק, ממוצץ ועד מיטה

"ביבי", "BABY", המלך גורג' 45, ת"א

רואה חשבון מעוניין במישרה (30) חלקית אפשרי לפנה"צ ת.ד. 4568, ת"א

בעיות ולבטים בחיי המין חדר"ר מרדכי זידמן מ א ת הוצאת רשפים

המוני קיבלת חשבון, אנא, פרע אותו בהקד"ס. מחלקת המזויים

המטח (מעמוד 15) זגנים את המחיר ישלמו, מסופו של דבר, הסיעצמה.

העיתונים הריחו זזה פופולרי לדפוק את אגד, והם הצטרפו למקהלה בשימחה ובששון. פרשנים, המרוויחים הוניתק בשלוש מישרות. תקפו את המשכורות הי-שמנות של חברי הקואופרטיב הנצלניים. אורגיה של שינאה וקינאה שטפה את הארץ. הכל היו מאושרים.

ואחרי כולם ריצות התנועות הקטנות המדברות על "שינוי", וצועקות: "אני גם! אני גם!"

הסוף? ההיסטוריה עברה לנושא אחר. "אגד" יקבל את שלו, כי אין ברירה. ההצטרפות המהדהדות וההצעות האידיוטייות של הדמוגוגים תישכחנה תוך שבועיים. שרי התחבורה הכושל יישאר במקומו.

הפרשה החמורה ביותר היא. כמו בן, פרשתם של ילדי יונדף.

היא מוכיחה עד לאיון נקודתי שפל הגיעה כבר ההידרדרות של הדמוקרטיה הישראלית, ועד כמה התרופפו הכרזים של מדינת-החוק.

במרכז הפרשה עומדת טרגדיה מישר פתית עצובה אך שיגרתית. ווגיהורים התפרק, האב והאם לוחמים על ילדיהם.

במקרים כאלה אין מנוס מהחלטה של בית-המשפט. ברור מראש שכל החלטה תהיה מכאיבה. אין פיתרון אידיאלי. על כל החלטה אפשר למתוח ביקורת לגיטימית. מתור לשאול אם התייחסו אל הילדים כאל בני-אדם. שיש להם רצון משלהם. האם לאב — או לאם — יכולת טובה יותר לדאוג להם ולחנכם?

הבעייה הגיאוגרפית אינה חשובה. ל-בית-משפט גרמני אין קריטריונים שר-נים מאלה של בית-משפט ישראלי. יש ראלים רבים אומנם מסתייגים מן היהור דים החיים בגרמניה — אך לא הוטל עליהם חרם. להיפך, גדולי המדינה נוס-עים אליהם. מתרפסים לפניהם ומבקשים מהם מיליונים. היהודים החיים כעת בגרי-מניה הם מגדולי החומרים למדינה.

יתר על כן: אם נשלול את זכותו של אב החי בחול לגדל את בנו שם, כשבית-המשפט יחליט כך, יגיבו מדינות העולם כסירוב לשלוח לישראל ילדים אחרים. מה היו אומרים אצלנו, איך היו משר תוללים מעום נגד האנטי-שמם, אילו עיכבו הגרמנים את שליחתם של ילדים לישראל, בעיקבות צו של בית-משפט ישראלי?

על-כיל-פנים, זוהי בעייה אנושית, מישר פטית ועקרונית מסובכת, ורק מאמץ שקט והגייוני יכול להביא לפיתרון שיגרום מי-נימוס של נזק לילדים.

תחת זאת בא מפע היסטרי חדש, חמשע את הארץ כולה.

כמה רודפי-פירסומת מצאו כי זוהי הז-דמנות של פו לעשות הון פוליטי ואישי על-חשבון הילדים האומללים. חברי-כנסת, עיתונאים, שרים, מישפטנים וכל דיכפין הצטרפו למקהלה, בהיסטריה גוברת. הייתכן? לשלוח ילדים לארץ המרצי-חום, אל אושוויץ חדשה? לקרוע אותם מרועותיה של אם אהבת? לשלח אותם אל מיפלת בדמות אדם (האב, שאיש לא ראה אותו)?

אספסופי-הליניץ, ובתוכו כמה מי גדולי האומה, החל גודע בועם מטורף את הענף שעליו יושבת הי-דמוקרטיה. בית-המשפט העליון של המדינה הוצג כשביריבני, מופם שדוף שחבריו משתפים פעולה עם הנאצים. החוק נדרם כמיסתינייר מנוכזת. המישטרה הפכה מעין קאפו של יודנראט, ומכוון ש-השוטרים עצמם נדבקו בהיסטריה הבדלית, ומצפונם הציק להם, הם הגיבו באכזריות שזחתירפן.

כל דמגוג גדול או קטן בכנסת טיפס על הסוס. אחדים הגישו הצעת-חוק אוויר-לית, שאינה משנה במאומה את המצב החוקי הקיים, אך שמטרתה הייתה לסטור על לחי בית-המשפט. שר-המישפטם פחד להתנגד להצעה כל-כך פופולרית. השי-איר את השופטים העליונים חשופים ו-חסרי-שיע. השרים התחרו בניגולם, בשיא של תוסר-אחריות. מי ימציא את ההתחכי-מות הטובה ביותר לביווי בית-המשפט. למלא-מקום ראש-הממשלה לא היה אומץ-

הלב להתייצב במלוא קומתו נגד ההיס-טריה.

השבוע דמתה המדינה לבית-משפט. אנשים נורמליים, שחיו נחרדים אילו ראו את עצמם כראי, נאחזו דהף הרסני כפיית, פעלו כמרץ היסטרי להריפת בית-המישפט, החוק, המישטרה, כל מיכנה הדמוקרטיה.

זאת הייתה מעין פרשת-סבסטיה במתור-רה חמורה שבעתים. לא פלא הוא שכל הקנאים המטרופים יצאו מחוריהם. והצי-טרפו למקהלה. הדמגוגים חגגו את ניצחונם.

י הם הדמגוגים? במה הם נבד-לים מאנשי-ציבור הגונים?

כל איש-ציבור אוהב פירסומת. מי שי-שונא פירסומת, אינו עולה על הבמה הציבורית. השאלה היא: לשם מה?

איש-ציבור הגון דוגל בעקרונות מסוי-יימים. על-פיהם הוא מציע פיתרונות מסויימים לבעיות. על-מנת ליישם פית-רונות אלה, הוא זקוק לאהדת הציבור. כדי לרכוש אותה, הוא מגסח את הצעור-תיו בצורה הפופולרית ביותר האפשרית, ומשתדל להנחיל אותן לציבור באמצעות כלי-התיקורת. הוא תולה את הצלחתו האישית בהצלחת רעיונותיו.

כל זה נור לגמרי לדמגוג. הדמגוג קם בכוקר ושואל את עצמו: מה הוודך בשוק? מה פוי פולדרי? מהי הדרך הנכחה ביותר להשגת פירסום אישי רב ככל האפשר, טוב ככל האפשר? איזו סיכמה מבטיחה לי את הכותרת השמנה מחר בכוקר, את החופעה בחדשות הטלוויזיה והרדיו?

המנהיג הגון יגיד לציבור גם מה שהציבור אינו רוצה לשמוע. הוא רופא הגון, הוא ישכנע את החולה לקחת תר-פה מרה, ואף לעבור ניתוח מכאיב.

הדמגוג הוא שרדאטאן. הוא נור תן סוכריות לחולה-שחפת, הזקוק לטיפול דחוף. הוא גונב את דעתו של החולה כדיברי-ינועם, ומונע ממנו את הזריקה המכאיבה הי-עשויה להציל את חייו.

אין מלהיבים ציבור כדיברי-הגייון. אבל קל לשלהב אותו בדברי-הנפח לאור-מניים. בהסתה פרועה נגד עמים אחרים או מיעוטים לאומיים, כטיפוח ריגשי קינאה, ביצירת כהלה וחרדה, בהמצאת מזימות דמיוניות ובגודים דימויניים.

מאחר שאין לדמגוג עקרונות כלשהם, הוא יכול לבחור בכל עת בסוס הפור-סולרי ביותר. אתמול פרוטקשן, היום ילדי יונדף. אתמול אש"ף, היום אגד. הדמגוג הוא טיפוס מגעיל. עתה מת-רבים טיפוסים אלה בממשלה, בכנסת, בעיתונות, על כל הבמות הציבוריות. אנשי-הציבור הגונים נאלמים ונעלמים, עצם התופעה הזאת הוא סימ-פסום לשקיעתה של הדמוקרטיה.

ז זה כבר קרה, פעמים רבות, מימי קדם ועד ימינו.

התהליך ידוע. הוא כתוב בכל סיפרי ההיסטוריה, עוד מימי יוון העתיקה. כאשר בא שילטון-האספסוף כמקום שילטון-העם, מפנה הרמוק-רטיה את מקומה לאנארכיה.

התהויובהו מצמיח דמגוגים קטנים. אך שום חברה אינה יכולה להתקיים ל-אורך ימים בתנאים כאלה. כאשר מגיעה האנארכיה לשואה, באה העריצות. במקום הדמגוגים הקטנים בא הדמגוג הגדול, האיש שעל הסוס, האדם "שיעשח סדר", שיפזר את הכנסת, שיגרוש את הממשלה, שי-יגוד לעיתונאים מה לכתוב ולטיי-סום מה יהיה שפרם.

במקום ההיסטריה הפרמננטית, יבוא סדר של מחנה-אריכוו.

עוד אפשר למנוע סכנה זו. לשם כך דרושה התעוררות של הרוב הסביר, חזית של האנשים הגונים, שי-תשים מחסום בפני הדמגוגים, תבצר את שילטון החוק, תטהר את החיים הציבור-ריים ותגביר את האחריות המוסרית של כלי-התיקורת. שהרי אם לא — — מעבר לפינה כבר ממתין הי-דיקטטור.

העם

מקור ההשראה

אילו לגודת מאיר היו גלגלים,

היא היתה חכמה

הפסוק המטושש ביותר בשנה שעברה נפלט מפיו של ראש-הממשלה, כאשר הור-פיע בסעודה של עיתונאים, מול פני מצ-למות הטלוויזיה. כאשר נשאל מה תהיה עמדת ממשלתו אם יכיר אש"ף בישראל, השיב: "זה מזכיר לי את הפסוק שאמרנו כשהיינו ילדים: אילו לסבתא היו גלגלים, היא היתה אוטובוס!"

העיתונאים הרציניים במקום נדהמו לש-מע הדברים — לא רק בשל איחולתם, אל גם מפני שלא התאימו לסינונו של יצחק רבין, שהוא אדם אינטליגנטי. השבוע נפתרה החידה הסינונית. שוב ערכו העיתונאים סעודה. הפעם הופיעה

פורד ורבין על גלגלים

לפניהם גולדה מאיר. היא נאמה בסינונוה הרגיל, וכאשר נשאלה על האפשרות שי-אש"ף יכיר בישראל וירצה לנהל עימה משא-ומתן, אמרה: "זה מזכיר לי אמרה ידועה: אילו לסבתא היו גלגלים..." העיתונאים הודרו להסביר לגולדה שי-ראש-הממשלה הנוכחי כבר נתן אותה תשובה עצמה, אולם גולדה לא נרתעה. "או אני מכרתי לו את התשובה הזאת," אמרה בגאווה. בחיוך מאושר. העיתונאים לא הוסתעו. הפסוק, שנשמע כל-כך חריג כשיצא מפיו של יצחק רבין, נשמע טיבעי לגמרי כאשר נאמר על-ידי גולדה מאיר.

ניתרה רק חידה אחת: מה ראה יצחק רבין לאמץ לעצמו פסוק כה אווילי שפי-קודמתו הכושלת? ומה הוא משיב לגדולי המיניאים בעולם, המציגים אותה שאלה?

מדיניות

שני ג'וטלומים משועממים

זאת היתה הזדמנות היסטורית — וגם היא הוחמצה

נראה כי ראש-הממשלה יצחק רבין ירש לא רק את אימרות-הספר של קודמתו (ראה לעיל). כאשר ערך השבוע את ביקורו, הוא נקט גם את הקו שלה. בהופיעו לפני שני בתי-הקונגרס ב-רושינגטון, היתה לו הזדמנות היסטורית לומר דברים חדשים, שיחשמו את דעת-הקהל העולמית. כי יש רק במות מעטות בעולם, שהדברים המושמעים עליהן זוכים לתהודה כה אדירה כמו זו.

* מקורו של הפסוק הוא דווקא ב-גרמניה. זוהי אימרת-ילדים גרמנית ידו-עה: "אילו היו לסבתא גלגלים, היא היתה אוטובוס."